

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Αθήνα, 20-3-2018

Ταχ. Δ/ση : Μετσόβου 5, Αθηνά
Τ.Κ. : 106 82
Αρ. τηλ. : 210/8253701-2
Αρ. φαξ : 210/8253703
Ηλ. Δ/ση : ladvoff@culture.gr

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 54/2018

Γνωμοδοτούσα: Ευθυμία Ε. Γκαρανή, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Αρ. Ερωτήματος: Το με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΟΥ/ΔΕΦΔΑΧΤ/ΤΠΕΛΦ/284607/34598/2568/1719/2016 έγγραφο του Τμήματος Παρακολούθησης Εποπτευομένων και Λοιπών Φορέων του Τομέα Πολιτισμού της Δ/σης Εποπτευομένων Φορέων της Γενικής Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Ερώτημα: Αν το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, κατά τον υπολογισμό του αποδοτέου στον κρατικό προϋπολογισμό ποσού οικ. έτους 2015, σύμφωνα με την ΚΥΑ 55378/0026/2014, ορθά ή μη εξαίρεσε από τα χρηματικά διαθέσιμα του ποσό 5.496.608,73 ευρώ για ανεκτέλεστες υποχρέωσεις του σχετικές με αμοιβές παρασχεθείσας εργασίας προσωπικού και απαλλοτριωτικές αποζημιώσεις.

Ιστορικό.

1. Δια του ως άνω εγγράφου της, η ερωτώσα υπηρεσία μας γνωρίζει ότι, κατ' εφαρμογή της ΚΥΑ 55378/0026/10-7-2014 των Αναπληρωτή Υπουργού

Οικονομικών και Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (Β' 2050/2014), όπως αυτή τροποποιήθηκε δια της ΚΥΑ 36169/0026/28-5-2015 (Β' 1091/2015), το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (στο εξής το "Ταμείο"), αποδίδει ετησίως στον κρατικό προϋπολογισμό, ως δημόσιο έσοδο υπέρ των δαπανών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠΠΟΑ), ποσοστό 40% από τα χρηματικά διαθέσιμα του σχετικού έτους. Ότι, για τον υπολογισμό του αποδοτέου ποσού, στα χρηματικά διαθέσιμα δεν λαμβάνονται υπόψη πόροι που δεν απορροφήθηκαν κατά τη διάρκεια της σχετικής διαχειριστικής περιόδου και προέρχονται από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανισμούς και ταμεία αναπτυξιακής πολιτιστικής ενίσχυσης [παρ. 2γ) της ΚΥΑ]. Ότι, κατά την πρώτη εφαρμογή της ΚΥΑ, στα χρηματικά διαθέσιμα δεν λαμβάνονται υπόψη ποσά ανεκτέλεστων υποχρεώσεων του Ταμείου για απαλλοτριωτικές αποζημιώσεις, αμοιβές προσωπικού για εργασία νύχτας και εξαιρέσιμων ημερών και για οφειλές ηλεκτρικού ρεύματος των αρχαιολογικών εφορειών (παρ. 4 της ΚΥΑ). Ότι, κατ' εφαρμογή της άνω παρ. 4, το Ταμείο υπολόγισε το αποδοτέο για το οικ. έτος 2015 ποσοστό 40% επί των χρηματικών διαθεσίμων έτους 2015, αφού προηγουμένως αφείρεσε από αυτά ποσό 5.496.608,73 ευρώ για ανεκτέλεστες υποχρεώσεις αυτού. Συγκεκριμένα (προαφαίρεσε) ποσό 5.212.921,74 ευρώ, σχετιζόμενο με αποζημιώσεις παρασχεθείσας εργασίας του προσωπικού του Ταμείου σε Κυριακές και λοιπές εξαιρέσιμες ημέρες καθώς και ποσό 283.686,99 ευρώ, σχετιζόμενο με καταβολή απαλλοτριωτικών αποζημιώσεων. Ότι, ως αποτέλεσμα του ανωτέρω υπολογισμού, το Ταμείο υπέβαλε στην υπηρεσία προς έγκριση σχέδιο προϋπολογισμού, στο οποίο το αποδοτέο ποσό υπέρ του ΥΠΠΟΑ για το έτος 2015 ποσό υπολογίστηκε σε 21.940.458,36 ευρώ αντί του ποσού των 24.139.101,84 ευρώ που προκύπτει εάν το ποσοστό 40% υπολογιστεί επί των χρηματικών διαθεσίμων χωρίς την προαφαίρεση των άνω ποσών.

2. Η υπηρεσία προβληματίζεται για το αν η παρ. 4 της άνω ΚΥΑ αφορά ή όχι στον υπολογισμό των χρηματικών διαθεσίμων αποκλειστικά του έτους 2013 και συνεπώς (προβληματίζεται) για το αν ορθώς ή όχι εξαιρέθηκαν τα ως άνω ποσά από τα χρηματικά διαθέσιμα έτους 2015. Ακολουθώντας, δια του με αρ. πρωτ. 52034/3827/213/77/20-2-2018 διευκρινιστικού της εγγράφου, η

ερωτώσα υπηρεσία βεβαιώνει ότι η πρώτη εφαρμογή της ΚΥΑ έλαβε χώρα το 2014, αφορούσε σε απόδοση ποσοστού 40% επί των χρηματικών διαθεσίμων του Ταμείου έτους 2013, κατά δε τον υπολογισμό του αποδοτέου ποσοστού 40% του έτους αυτού, το Ταμείο δεν συνυπολόγισε στα χρηματικά διαθέσιμα έτους 2013 ούτε τα ποσά πόρων της παρ. 2γ) ούτε τα ποσά αμοιβών προσωπικού, απαλλοτριωτικών αποζημιώσεων και ηλεκτρικού ρεύματος της παρ. 4 της ΚΥΑ.

Νομοθετικό Πλαίσιο.

3. Στο άρθρο 10 παρ. 1 περ. Ια/αα' ν. 736/1977 "Περί Οργανισμού Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων" (Α' 316), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο και έως και σήμερα, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

*"Άρθρον 10. 1. Το Τ.Α.Π. προβαίνει εις δαπάνας δια την εκπλήρωσιν των εν άρθρω 2 του παρόντος σκοπών του και ειδικώτερον διά: α) ... **Ια/αα.** Ποσοστό έως 40% των ετήσιων διαθεσίμων του Τ.Α.Π. αποδίδεται, ως δημόσιο έσοδο, στον Κρατικό Προϋπολογισμό και διατίθεται για την πληρωμή δαπανών του τομέα πολιτιστικής κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού που αφορούν έργα και εργασίες, δραστηριότητες, προμήθειες και λειτουργικές ανάγκες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Τουρισμού καθορίζεται το αποδιδόμενο ποσοστό και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής από το οικονομικό έτος 2013 και εφεξής."*

4. Σε εκτέλεση της ανωτέρω διάταξης εκδόθηκε η ΚΥΑ οικ.2/55378/0026/10-7-2014 (Β' 2050/2014) των αναπλ. Υπουργού Οικονομικών και Υπουργού Πολιτισμού, με το εξής περιεχόμενο:

"1. Καθορίζουμε σε 40% το ποσοστό των ετήσιων χρηματικών διαθεσίμων του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων που αποδίδεται, ως δημόσιο έσοδο, στον Κρατικό Προϋπολογισμό και διατίθεται για την πληρωμή δαπανών του τομέα πολιτιστικής κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και ειδικότερα των δαπανών που αφορούν έργα και εργασίες, δραστηριότητες, προμήθειες και λειτουργικές ανάγκες. 2. Ορίζουμε τη διαδικασία για την απόδοση του ανωτέρω πόρου στον Κρατικό Προϋπολογισμό ως ακολούθως: α. Μετά την έγκριση από τα αρμόδια όργανα

του ετήσιου Απολογισμού εσόδων και εξόδων και του Ισολογισμού της χρηματικής διαχείρισης του ΤΑΠ, υπολογίζεται από τη Δ/νση Οικονομικού του Ταμείου το ποσό του ταμειακού υπολοίπου που αποδίδεται, κατά το επόμενο της διαχειριστικής περιόδου αναφοράς έτος, στον κρατικό προϋπολογισμό. **β.** Το αποδιδόμενο ποσό κατατίθεται εντός μηνός από την έγκριση του Απολογισμού και Ισολογισμού του Ταμείου στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και εισάγεται ως δημόσιο έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό υπό Κ.Α. Εσόδου 3112 «Απολήψεις από ν.π.δ.δ., ο.τ.α, οργανισμούς κ.λπ.». **γ.** Κατά τον υπολογισμό του αποδιδόμενου κατά τα ανωτέρω ποσού στον κρατικό προϋπολογισμό και ειδικότερα κατά τον προσδιορισμό των διαθεσίμων του ΤΑΠ **δε** λαμβάνονται υπόψη οι πόροι του Ταμείου που προέρχονται από επιχορηγήσεις, από τη συμμετοχή του Ταμείου σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλος πόρος προερχόμενος από διεθνείς οργανισμούς και ταμεία αναπτυξιακής πολιτιστικής ενίσχυσης, (περ. ββ, του άρθρου 8 του ν. 736/77), που δεν απορροφήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου. **3.** Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού εγγράφονται σε ύψος κατά τις κείμενες διατάξεις, αντίστοιχες με τα αποδιδόμενα έσοδα πιστώσεις υπό Ειδικό Φορέα 21-110 και οικείου Κ.Α.Ε., για την πληρωμή, των προαναφερομένων δαπανών του τομέα πολιτιστικής κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και ειδικότερα των Υπηρεσιών των άρθρων 1, 2 παρ. 2γ, 7 και 43 του π.δ. 191/2003. **4.** Κατά την **πρώτη** εφαρμογή της παρούσας και κατά τον υπολογισμό του προς απόδοση μέρους των διαθεσίμων του ΤΑΠ στο Κρατικό Προϋπολογισμό δεν λαμβάνεται υπόψη το ανεκτέλεστο μέρος των αναληφθεισών εντός του οικονομικού έτους **2013** υποχρεώσεων για την πληρωμή: α) αποζημιώσεων απαλλοτριώσεων και β) αποζημιώσεων για την παρασχεθείσα εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές, εργασία πέραν του πενθημέρου και λοιπές εξαιρεσιμες ημέρες για το φυλακτικό προσωπικό και το προσωπικό καθαριότητας των Μουσείων και Αρχαιολογικών χώρων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, γ) κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος από τις Εφορείες Αρχαιοτήτων. **5.** Η ισχύς

της παρούσας αρχίζει από την έκδοση της και αφορά στα χρηματικά διαθέσιμα του ΤΑΠ διαχειριστικής περιόδου **1/1/2013-31/12/2013.**"

5. Ακολούθως εκδόθηκε η ΚΥΑ 2/36169/0026/28-5-2015 των αναπλ. Υπουργού Πολιτισμού και Υπουργού Οικονομικών (Β' 1091/2015), η οποία όρισε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

*"Έχοντας υπόψη: **1.** ... **6.** Την ανάγκη τροποποίησης της αριθμ. 2/55378/ 0026/10-7-2014 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2050), προκειμένου να καταστεί δυνατή η πληρωμή δαπανών του τομέα πολιτιστικής κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, **από 1-1-2015 και εξής**, με χρηματοδότηση που προέρχεται από μέρος των διαθεσίμων του Τ.Α.Π., αποφασίζουμε: **Τροποποιούμε** την αριθμ. 2/55378/0026/10-7-2014 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2050), ως ακολούθως: **1.** Η παράγραφος 3 του άρθρου μόνου, αντικαθίσταται ως ακολούθως: «3. ». **2.** Η παράγραφος 5 του ίδιου άρθρου, αντικαθίσταται ως ακολούθως: «5. Η παρούσα ισχύει από την έκδοσή της και αφορά στα χρηματικά διαθέσιμα του Τ.Α.Π., των διαχειριστικών περιόδων 1-1-2013 έως 31-12-2013 **και εξής**». **3.** Κατά τα λοιπά **ισχύει** η κατά τα ανωτέρω τροποποιούμενη κοινή υπουργική απόφαση."*

Ερμηνεία των διατάξεων-Υπαγωγή.

Από τις παραπάνω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα εξής:

6. Σε εκτέλεση του άρθρου 10 παρ. 1 περ. Ια/αα ν. 736/1977, εκδόθηκε η ΚΥΑ οικ.2/55378/0026/10-7-2014, η οποία όρισε, μεταξύ άλλων, ότι το αποδιδόμενο ποσοστό των ετήσιων χρηματικών διαθεσίμων του Ταμείου θα ανέρχεται σε 40%, θα υπολογίζεται από τη Δ/νση Οικονομικών του Ταμείου, θα αποδίδεται κατά το έτος που έπεται της διαχειριστικής περιόδου αναφοράς, θα κατατίθεται στην ΔΟΥ εντός μηνός από την έγκριση του Απολογισμού και Ισολογισμού του Ταμείου και θα εισάγεται ως δημόσιο έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό υπέρ δαπανών πολιτιστικής κληρονομιάς του ΥΠΠΟΑ.

7. Αναφορικά με τα ποιά ποσά ετήσιων χρηματικών διαθεσίμων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αποδοτέου ποσοστού 40%, η εν λόγω ΚΥΑ διέλαβε τόσο μια πάγια όσο και μια εξαιρετική ρύθμιση. Ειδικότερα, σύμφωνα

με την πάγια ρύθμιση της παρ. 2γ) ορίστηκε ότι το ποσοστό 40% θα υπολογίζεται επί των ετήσιων χρηματικών διαθεσίμων του Ταμείου, στα οποία δεν θα λαμβάνονται υπόψη οι μη απορροφηθέντες πόροι από επιχορηγήσεις, από συμμετοχή σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και από διεθνείς οργανισμούς και ταμεία αναπτυξιακής πολιτιστικής ενίσχυσης. Όπως σαφώς προκύπτει από τη διατύπωση της ρύθμισης, τα εν λόγω ποσά πόρων παγίως δεν θα συνυπολογίζονται στα ετήσια χρηματικά διαθέσιμα του Ταμείου για τον υπολογισμό του αποδοτέου ποσοστού, αρχής γενομένης από την πρώτη εφαρμογή της ΚΥΑ και εφεξής.

8. Σε αντίθεση με την ανωτέρω γενική ρύθμιση της παρ. 2γ), με την παρ. 4 της ΚΥΑ εισήχθη μια εξαιρετική ρύθμιση που όρισε ότι ,ειδικά και μόνον όσον αφορά στην πρώτη εφαρμογή της ΚΥΑ, ήτοι στον υπολογισμό και απόδοση στον κρατικό προϋπολογισμό ποσοστού 40% των χρηματικών διαθεσίμων διαχειριστικής χρήσης 2013, δεν θα υπολογιστεί σ' αυτά το ανεκτέλεστο μέρος υποχρεώσεων που ανέλαβε το Ταμείο εντός του 2013 και αφορούν σε απαλλοτριωτικές αποζημιώσεις, σε αποζημιώσεις για εργασία του προσωπικού σε νυχτερινές ώρες, Κυριακές και εξαιρεσιμες ημέρες και σε πληρωμή κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος από τις εφορείες αρχαιοτήτων. Η βούληση του κανονιστικού νομοθέτη να αποκλείσει τον συνυπολογισμό των άνω τριών κατηγοριών ποσών κατά τον υπολογισμό του αποδοτέου ποσοστού μόνο για το οικ. έτος 2013 σαφώς προκύπτει τόσο από τη ρητή διατύπωση της παρ. 4 *«κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας... δεν λαμβάνεται υπόψη το ανεκτέλεστο μέρος των αναληφθεισών εντός του οικονομικού έτους 2013 υποχρεώσεων...»* όσο και από το γεγονός ότι, η τροποποιητική ΚΥΑ έτους 2015, ενώ αντικατέστησε τις παρ. 3 και 5 της ΚΥΑ έτους 2014, ουδόλως αναφέρθηκε στην παρ. 4, ανανεώνοντας την ισχύ της για τα επόμενα οικ. έτη.

9. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το Ταμείο, κατά τον υπολογισμό του αποδοτέου στον κρατικό προϋπολογισμό ποσοστού 40% για το οικ. έτος 2015, εσφαλμένα εξαίρεσε από τα χρηματικά διαθέσιμα της χρήσης αυτής ποσό 5.496.608,73 ευρώ (5.212.921.74 ευρώ για αμοιβές εργασίας προσωπικού και ποσό 283.686,99 ευρώ για απαλλοτριωτικές αποζημιώσεις), σύμφωνα με την ρύθμιση της παρ. 4 της ΚΥΑ. Και τούτο διότι, η εν λόγω ρύθμιση αφορούσε

αποκλειστικά στην πρώτη εφαρμογή της ΚΥΑ που έλαβε χώρα το 2014 και αφορούσε στο αποδοτέο ποσού οικ. έτους 2013, έκτοτε δε το αποδοτέο ετησίως στον κρατικό προϋπολογισμό ποσοστό 40% πρέπει να υπολογίζεται επί των χρηματικών διαθεσίμων της περιόδου αναφοράς, με εξαίρεση μόνο των οριζόμενων πόρων της παρ. 2 της ΚΥΑ.

Απάντηση.

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, έχω τη γνώμη ότι στο τεθέν ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, κατά τον υπολογισμό του αποδοτέου στον κρατικό προϋπολογισμό ποσού οικ. έτους 2014, εσφαλμένα εξαίρεσε από τα χρηματικά διαθέσιμα αυτού ποσό 5.496.608,73 ευρώ για υποχρέωσεις του σχετικές με αμοιβές παρασχεθείσας εργασίας προσωπικού και απαλλοτριωτικές αποζημιώσεις.

